

IMPOST D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES

(I.A.E)

Barcelona, 30 de Juny del 2005

IMPOST D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES (I.A.E.)

1.FET IMPOSABLE	pàg. 2
2.SUBJECTE PASSIU	pàg. 3
3. QUOTA	pàg. 3
3.1 QUOTA DE TARIFA	
3.2 COEFICIENT DE PONDERACIÓ	
3.3 COEFICIENT MUNICIPAL	
3.4 RECÀRREC PROVINCIAL	
3.5 BONIFICACIONS	
3.6 EXEMPCIONS	
4. SIMULTANEÏTAT D'ACTIVITATS	pàg. 7
5. TRAMITACIÓ	pàg. 7
6. SITUACIONS ESPECIALS	pàg. 10

1. FET IMPOSABLE

L'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE) és un tribut directe de caràcter real, que grava el simple exercici d'activitats empresarials, professionals o artístiques en territori espanyol, amb independència que aquestes es realitzin en un local determinat o no.

En gravar el simple exercici de l'activitat no es té en consideració l'existència d'ànim de lucre. Es consideren activitats empresarials, professionals o artístiques aquelles que suposen l'ordenació per compte propi dels mitjans de producció i dels recursos humans, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns i serveis.

Classificació de les activitats gravades:

Secció I: Activitats empresarials: ramaderes, mineres, comercials i de serveis

0. Ramaderia de caràcter independent

1. Energia i aigua

2. Extracció i transformació de minerals no energètics i productes derivats.
Indústria química

3. Indústries transformadores dels metalls. Mecànica de precisió

4. Altres indústries manufactureres

5. Construcció

6. Comerç, restaurants i allotjament, reparacions

7. Transport i comunicacions

8. Institucions financeres, assegurances, serveis prestats a les empreses i lloguers

9. Altres serveis

Secció II: Activitats professionals

0. Professionals relacionats amb l'agricultura, ramaderia, caça, silvicultura i pesca

1. Professionals relacionats amb l'energia, aigua, mineria i indústria química.

2. Professionals relacionats amb la indústria de l'aeronàutica de les telecomunicacions i de la mecànica de precisió

3. Professionals relacionats amb altres indústries manufactureres

4. Professionals relacionats amb la construcció

5. Professionals relacionats amb el comerç i l'hostaleria

6. Professionals relacionats amb el transport i les comunicacions

7. Professionals relacionats amb activitats financeres, jurídiques, d'assegurança i de lloguer

8. Professionals relacionats amb altres serveis

Secció III: Activitats artístiques

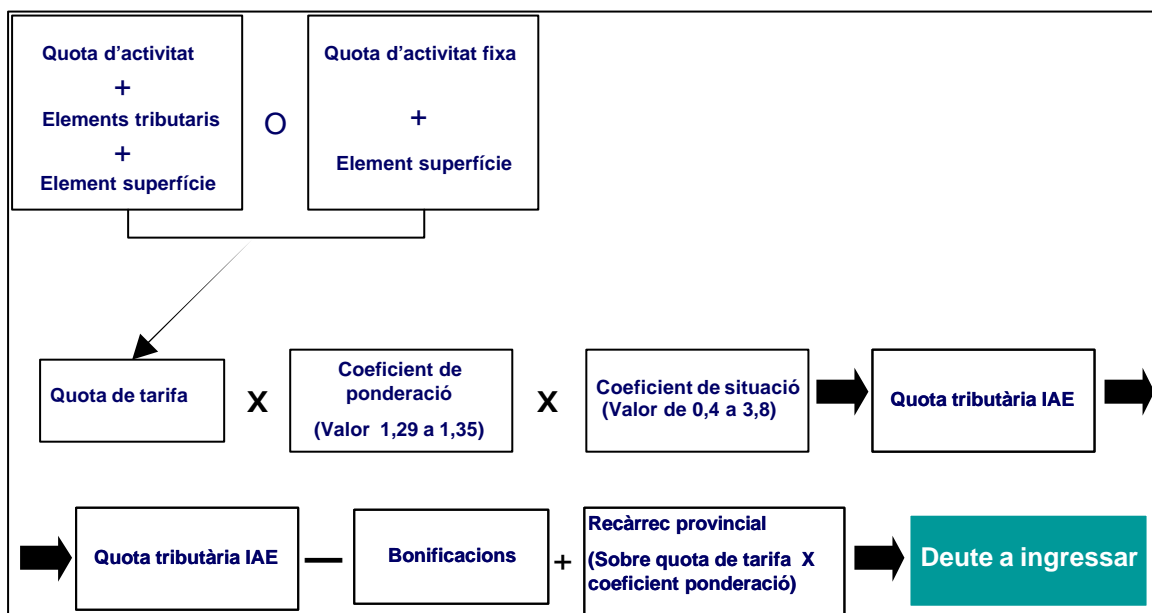
2. SUBJECTE PASSIU

Són subjectes passius d'aquest impost les persones físiques, jurídiques i altres entitats (com les comunitats de béns) que realitzin qualsevol activitat empresarial, professional o artística subjecta a tributació.

Es podrà provar l'exercici de les activitats gravades per qualsevol mitjà admès en dret i, en particular, pel fet d'anunciar-se per cartells, diaris i rètols exposats al públic.

3. QUOTA

La quota tributària de l'IAE és la resultant de:

3.1 QUOTA DE TARIFA

Aquesta quota és la que es desprèn de l'aplicació de les tarifes de l'impost i com a regla general no pot excedir del 15% del benefici mitjà presumpte de l'activitat gravada. De tota manera, aquesta presumpció no admet prova en contrari, per tant, encara que el rendiment de l'activitat sigui menor o, fins i tot, que hagi pèrdues, s'ha de pagar l'impost.

Podem classificar les quotes de tarifa, d'acord amb el territori on es desenvolupa l'activitat, en:

- Quota mínima municipal
- Quota provincial
- Quota nacional

Quota mínima municipal

La quota mínima municipal està formada per la quota d'activitat i l'element de superfície.

Per llei s'estableix la **quota d'epígraf** corresponent a cada activitat. Només cal situar l'activitat al seu sector i divisió i veure quina és la quota aplicable.

Existeixen dos tipus fonamentals de quotes d'epígraf les que estan directament establertes per llei i les que tenen una part fixa i una part variable fonamentalment en funció de la potència instal·lada¹.

L'**element superfície** es refereix a la superfície expressada en metres quadrats del local on s'exerceixen les activitats gravades, tenint en compte una sèrie de regles:

- a) Com a regla general es prendrà la superfície total dels locals dintre dels seus límits, expressada en metres quadrats i, en el seu cas, per la suma de la de totes les seves plantes.
- b) No es computa la superfície no construïda o descoberta en la qual no es realitzi directament l'activitat: vials, jardins, zones de seguretat, aparcaments...
- c) No obstant la regla general, només es prendrà com superfície els següents percentatges:

¹ Des de 1 de gener de 2003 l'element obrers no es té consideració per determinar les quotes d'epígraf.

20%	Superfície no construïda o descoberta i que es dediqui a dipòsits de matèries primeres o productes de qualsevol classe, dipòsits d'aigua i, en general, a qualsevol aspecte de l'activitat de què es tracti.
40%	Superfície utilitzada per activitats de temporada mitjançant l'ocupació de la via pública amb parades i similars
10%	Superfície coberta o construïda de tota classe d'instal·lacions esportives i locals destinats a espectacles cinematogràfics, teatrals i anàlegs, a excepció de les instal·lacions permanents destinades a la ubicació del públic assistent aquestes espectacles, que es computarà en un 50%. (Aquests percentatges són del 5 i del 20% per la superfície no construïda o descoberta destinada a les activitats esportives directament afectes a l'activitat gravada).
50%	Superfície destinada a l'ensenyament en tots els seus graus
55%	Superfície dels magatzems i dipòsits de totes classes.
55%	Superfície dels aparcaments coberts

S'aplicarà sempre una **reducció del 5%**, en concepte de zones destinades a forats, menjadors d'empresa, ascensors, escales i altres elements no directament afectats a l'activitat gravada. Aquesta reducció és del 40% per l'activitat d'allotjament, però només sobre la superfície construïda destinada directament a aquesta activitat principal.

No només no es computa, sinó que es dedueix de la superfície reduïda, la superfície dedicada a serveis de guarderia pels fills dels clients i treballadors i la superfície destinada a activitats socio-culturals del personal. El límit és del 10% de la superfície afecta, una vegada reduïda.

Una vegada calculat el nombre total de m², la quantitat a pagar és la següent:

$$\text{Valor superfície} = [(\text{Núm. m}^2)^{(1)} \times (\text{euros./ m}^2)] \times \text{coeficient corrector}$$

Els euros./m² depenen de la població de dret del municipi on radiqui el local, i el coeficient corrector està en funció del tipus d'activitat i de la quota mínima municipal.

Quota provincial i nacional

El pagament de la quota provincial faculta el subjecte passiu a exercir la seva activitat en l'àmbit territorial de la província, sense pagar la quota municipal.

El pagament de la quota nacional faculta el subjecte passiu a exercir la seva activitat en tot el territori nacional, sense pagar la quota provincial ni la mínima municipal.

Les quotes provincials i nacionals venen expressades, en tot cas, en el llistat de tarifes, és a dir, no totes les activitats tenen quota provincial i nacional, sinó que

⁽¹⁾ El nombre de m² es divideix en diferents grups. Per exemple, per als primers 500 m² correspondran X euros/ m², per als següents 500 fins a 3.000 m² correspondran Y euros./ m² i així successivament.

determinades activitats en tenen dels tres tipus i d'altres només d'una de les tres categories (normalment municipal o nacional). A més s'ha de aplicar l'element superfície amb regles similars a les municipals, però tenint en consideració tota la superfície destinada a l'activitat en el seu respectiu àmbit. Lògicament el quadre de ponderació és diferent del previst per les municipals.

Un cop determinada la quota, no poden aplicar-se ni el coeficient municipal ni el recàrrec provincial.

3.2 COEFICIENT DE PONDERACIÓ

La normativa ha establert l'aplicació sobre totes les quotes d'un coeficient de ponderació en funció de l'import net de la xifra de negocis del subjecte passiu.

El coeficient es determina d'acord amb aquest quadre:

Import net de la xifra de negocis (euros)	Coeficient
Des de 1.000.000 fins a 5.000.000	1,29
Des de 5.000.000,01 fins a 10.000.000	1,30
Des de 10.000.000,01 fins a 50.000.000	1,32
Des de 50.000.000,01 fins a 100.000.000	1,33
Més de 100.000.000	1,35
Sense xifra neta de negoci	1,31

Als efectes de l'aplicació d'aquest coeficient, l'import net de la xifra de negocis del subjecte passiu serà el corresponent al conjunt d'activitats econòmiques exercides pel mateix. S'ha d'indicar que si l'entitat forma part d'un grup de societats en el sentit de l'article 42 del Codi de Comerç (fonamentalment que una societat tingui la majoria de drets de vot d'una altra o hagi nomenat la majoria dels membres de l'òrgan d'administració), l'import net de la xifra de negocis s'entendrà al conjunt d'entitats del grup.

3.3 COEFICIENT MUNICIPAL

Després de l'anterior coeficient, i només per les quotes municipals, s'aplica un coeficient fixat per l'Ajuntament per ponderar la situació física del local dins de cada terme municipal, atenent a la categoria del carrer on es trobi.

Per aplicar aquest coeficient els Ajuntaments han de classificar els seus carrers en categories. La llei exigeix que han d'existir com a mínim 2 categories, però no poden

ser més de 9. Cada categoria ha de tenir assignat un coeficient entre 0,4 i 3,8, però tenint en compte que la diferència del valor del coeficient amb relació al que correspongui a la categoria superior o inferior no podrà ser menor a 0,10.

3.4 RECÀRREC PROVINCIAL

Amb caràcter voluntari les diputacions provincials poden establir un recàrrec sobre l'IAE. La quantia d'aquest consisteix en un percentatge únic de valor màxim del 40% sobre la quota mínima municipal incrementada pel coeficient de ponderació, no s'aplica, en cap cas, sobre les quotes provincial i nacional.

3.5 BONIFICACIONS

1. **Cooperatives:** Les cooperatives protegides, les especialment protegides, les de segon o ulterior grau i les cooperatives de crèdit tindran una bonificació del 95% a la quota de l'IAE.

També gaudiran d'aquesta bonificació les unions, federacions i confederacions de cooperatives.

2. **Societats agràries de transformació:** Les SAT podran gaudir d'una bonificació del 95% de la quota de l'IAE.
3. **Societats que realitzin activitats dins de programes de recolzament a esdeveniments d'excepcional interès públic.** La bonificació pot arribar al 95%. En aquests casos s'ha de acudir a la normativa reguladora per conèixer l'abast de la bonificació.
4. **Inici d'activitats professionals.** S'estableix una bonificació del 50 per 100 de la quota pels que iniciïn una activitat professional, durant els cinc anys següents al segon període impositiu de desenvolupament de la mateixa (existeix una exempció pels dos primers períodes).

Els Ajuntaments poden establir altres bonificacions com les corresponents a l'inici d'activitats empresarials o per creació d'ocupació. De tota manera s'haurà d'estar al que estableixi cada Ajuntament sobre aquests particulars.

3.6 EXEMPCIONS

Exempcions de l'Impost sobre Activitats Econòmiques

Estan exempts de pagament d'aquest impost:

- 1- Les persones físiques (autònoms) residents a Espanya.
- 2- Les persones jurídiques (empreses) o entitats previstes a la llei (societats civils, comunitats de béns, associacions, etc) en dos casos:
 - Durant els dos primers períodes impositius sempre que iniciïn la seva activitat en territori espanyol. No s'entendrà que s'ha iniciat una activitat, quan la mateixa s'hagués desenvolupat abans amb una altra titularitat o

circumstància, per exemple, en els casos de fusió, escissió o aportació de branques d'activitat.

- Posteriorment o en general, quan tinguin un import net de la xifra de negocis inferior a 1.000.000 €. La xifra de negocis s'entén com l'import de la facturació (vendes o prestació de serveis), IVA exclòs. En cas de què l'entitat estigui integrada en un grup de l'article 42 del Codi de Comerç, la xifra de negocis s'ha d'entendre referida al grup.

4. SIMULTANEÏTAT D'ACTIVITATS

Quan en un mateix local s'exerceixen dues o més activitats per un o més subjectes passius, l'empresari haurà de donar-se d'alta en concepte d'impost d'activitats econòmiques tants cops com activitats tingui intenció de desenvolupar.

El tracte serà diferent quan es realitzin simultàniament activitats dintre d'un mateix procés de producció. En aquest cas, es pagarà el 100% de la quota més elevada de les corresponents a aquestes activitats, més el 50% de les quotes restants, sempre que els productes intermedis no siguin objecte de venda, i si així fos, el subjecte passiu pagaria l'import íntegre de totes les quotes.

5. TRAMITACIÓ

Totes les persones o entitats que exerceixin una activitat empresarial, professional o artística s'hauran de donar d'alta de l'IAE, segons la quota sigui municipal, provincial o nacional, a:

- L'ajuntament.
- L'agència tributària (901 33 55 33).

Però com totes les persones físiques residents i una part de les jurídiques resten exemptes d'IAE no han de presentar declaració d'alta d'IAE sinó només informar a l'Administració de les dades censals mitjançant el model 036. Les entitats no exemptes han de presentar la corresponent declaració. En principi, la declaració s'ha de presentar a l'ajuntament corresponent, no obstant això una gran majoria d'Ajuntaments tenen delegada aquesta funció en alguna entitat

- L'Agència Estatal de l'Administració Tributària porta la gestió de molts municipis, com per exemple Barcelona.
- Les Diputacions Provincials també assumeixen la gestió en determinats supòsits (com fa la Diputació de Barcelona mitjançant l'organisme autònom de gestió i recaptació tributària o la Diputació de Tarragona mitjançant BASE –gestió d'ingressos locals–).

Per tant, s'ha de preguntar al municipi corresponent en cada moment qui porta la gestió per poder acomplir el tràmit. S'ha de tenir en consideració que els impresos que utilitza cada administració són diferents en la forma, encara que substancialment

idèntics en el contingut, per tant, el primer pas és en tot cas informar-se de l'organisme competent.

Normalment, la documentació necessària és la següent:

- Fotocòpia de la targeta d'identificació fiscal, en cas d'entitats jurídiques.
- Fotocòpia del NIF, si es tracta de persones físiques, i en el seu cas fotocòpia del NIF del representant.
- Etiquetes d'identificació fiscal d'Hisenda, en cas de disposar-ne.
- Escriptura de constitució i estatuts socials.
- Dades del local afecte a l'activitat: superfície total, magatzem, etc.

Si l'entitat es dona d'alta una vegada començat l'any natural, les quotes es calcularan proporcionalment al nombre de trimestres que faltin per finalitzar l'any.

Si es dona de baixa una vegada començat l'any, la quantitat a pagar serà proporcional al nombre de trimestres iniciats durant l'any.

Les entitats exemptes durant els dos primers exercicis han d'informar en el model 036, però després, si superen els límits de facturació, s'hauran de donar d'alta d'IAE. Finalment, hem de dir que quan l'empresari deixi l'activitat ha de tramitar la baixa corresponent en el termini d'un mes des del cessament. Cal tenir en compte que l'IAE és un impost que es paga per trimestres. Per tant, en cas de què no es produeixi la baixa o que la mateixa es faci fora de termini és possible que s'hagi de pagar una part addicional. S'ha de tenir en consideració que el fet d'exercir l'activitat un sol dia suposa l'obligació de pagar tot el trimestre. Lògicament, si s'ha pagat tot l'any el contribuent té dret a rescabalar-se dels imports corresponents als trimestres durant els que no ha exercit la seva activitat.

6. SITUACIONS ESPECIALS

a) Sectors declarats en crisi

Quan es tracti de sectors declarats en crisi per als quals s'hagi aprovat la reconversió dels seus plans de treball, la tributació per l'impost es modificarà amb l'objecte d'adaptar-la al nou ritme de funcionament, i per a tal finalitat es canviarà el mode de càlcul dels elements tributaris.

b) Paralització d'indústries

Quan hi hagi una paralització de la indústria per causes justificades i per un període superior a 30 dies, es podrà sol·licitar una rebaixa en l'IAE proporcional al temps que la indústria hagi deixat de funcionar.

c) Baixes

Quan l'empresari deixi l'activitat ha de procedir a tramitar la baixa corresponent, en el termini d'un mes des del cessament. Cal tenir en compte aquest fet per evitar la generació de nous rebuts per aquest concepte. En el supòsit que la baixa es faci abans d'acabar un trimestre natural, l'interessat pot demanar la devolució de la part proporcional de l'impost que ja hagi satisfet.

Font: Departament Empresa (CIDEM) a partir de dades de la pròpia legislació i amb col·laboració amb Bufet Cuatrecasas.

Fonts normatives:

- *Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Hisendes Locals².*
- *Reial Decret Legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel que s'aproven les Tarifes i la Instrucció de l'Impost sobre Activitats Econòmiques.*

² Es pot obtenir la versió en català del BOE clicant [aquí](#).

Aquests continguts i dades són elaborats pel CIDEM, exclusivament amb finalitat informativa. El CIDEM els pot modificar, suprimir, desenvolupar o actualitzar unilateralment sense notificació prèvia i sense assumir cap responsabilitat.

Els continguts no poden ser considerats, en cap cas, substitutius de la legislació vigent, ni d'assessorament legal o d'altra naturalesa. L'accés és lliure i no implica cap relació entre el CIDEM i l'usuari.